

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: **1. Ž.**, T., IČO: X., *zastúpený Mgr. I. P., advokátom, Z.*, **2. Ing. J. Z.**, D., *zastúpený JUDr. P. M., advokátom, D.*, proti odporcovi: **Správa katastra Tvrdošín**, Medvedzie č. 254, Tvrdošín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. V 1147/2004 zo dňa 26.04.2010, na odvolanie navrhovateľov v 1. a 2. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 23Sp/35/2010-374 zo dňa 08.08.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 23Sp/35/2010-374 zo dňa 8. augusta 2011 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na správnom orgáne

Rozhodnutím č. V 1147/2004 zo dňa 26.04.2010 rozhodol odporca o zamietnutí návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy zo dňa 29.12.2004, týkajúcej sa prevodu vlastníckeho práva k pozemku parc. C-KN č. X. a C-KN č. X., katastrálne územie O., z predávajúceho – navrhovateľa v 1. rade na kupujúceho – navrhovateľa v 2. rade. Dôvodom zamietnutia návrhu na vklad bola skutočnosť, že oprávnenie prevodcu nakladať s nehnuteľnosťou bolo spochybnené a nebolo preukázané vlastnícke právo predávajúceho.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

Napadnutým uznesením č. k. 23Sp/35/2010-374 zo dňa 08.08.2011 krajský súd pripustil, aby do konania na strane odporcu pristúpili ako vedľajší účastníci Ing. I. Š., nar. X., bytom H. a M. Č., nar. X., bytom V. a nepripustil, aby pristúpili U.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že Ing. I. Š., M. Č. a U. oznámili, že pristupujú do konania ako vedľajší účastníci v zmysle § 93 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), pričom s ich vstupom do konania nesúhlasili navrhovatelia v 1. a 2. rade.

Krajský súd pripustil, aby do konania na strane odporcu pristúpili ako vedľajší účastníci Ing. I. Š. a M. Č., keďže mal preukázaný ich právny záujem na výsledku konania – predmetom prevodu medzi navrhovateľmi boli parcely, ktoré boli vytvorené geometrickým plánom z pozemnoknižnej parcely č. X., ktorá je predmetom reštitučných konaní podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“) a právni predchodcovia I. Š. a M. Č. boli účastníkmi reštitučného konania ohľadne navrátenia parcely č. X., ktorá im bola vydaná ako fyzickým osobám v jednotlivých podieloch rozhodnutím pozemkového úradu.

Krajský súd nepripustil, aby do konania pristúpili U., keďže ich právny záujem na výsledku konania nebol preukázaný – v reštitučných konaniach vystupujú ako oprávnení podľa zákona č. 229/1991 Zb. jednotliví bývalí spoluvlastníci urbárskych nehnuteľností (resp. ich právni nástupcovia); U. v reštitučných konaniach nevystupoval, ani sa mu neprinavracalo vlastníctvo, resp. neposkytovala náhrada za pozemky.

III.

Odvolanie navrhovateľov

Proti uzneseniu krajského súdu v časti o pripustení Ing. I. Š. a M. Č. ako vedľajších účastníkov na strane odporcu do konania (prvý výrok) podali obaja navrhovatelia

prostredníctvom svojich právnych zástupcov včas odvolania z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) O. s. p. a žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 220 O. s. p. tak, že pristúpenie Ing. I. Š. a M. Č. ako vedľajších účastníkov do konania na strane odporcu nepripúšťa.

V podaných odvolaniach navrhovatelia nesúhlasili so záverom krajského súdu o existencii právneho záujmu na výsledku konania. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sž/43/2007, v zmysle ktorého by základným predpokladom v danom prípade malo byť, aby vedľajší účastník bol takýmto účastníkom už v konaní, v ktorom bolo preskúmané rozhodnutie vydané. Predmetom konania pred odporcom bol novovytvorený pozemok, pričom účastníkom tohto konania nebola žiadna z osôb, ktorá navrhla pripustenie do konania. Navrhovateľ v 2. rade ďalej uviedol, že neexistuje zákonný predpoklad, ktorý by umožňoval použitie inštitútu vedľajšieho účastníctva v konaní podľa V. časti O. s. p., keďže nie je upravený v prvej, tretej ani štvrtej časti O. s. p., na ktoré odkazuje § 246c ods. 1 O. s. p. Navrhovatelia tiež uviedli, že bolo nevyhnutné, aby sa krajský súd vysporiadal so skúmaním celého prípadu a predovšetkým so skutočnosťou, či možno v reštitučnom konaní predpokladať nadobudnutie sporného pozemku, ako aj s ustanovením § 11 zákona č. 229/1991 Zb.. Podľa názoru navrhovateľov došlo k predčasnému rozhodnutiu vo veci vedľajšieho účastníctva, nebola rešpektovaná úprava § 93 ods. 1 O. s. p. a u Ing. I. Š. a M. Č. absentovala základná podmienka pre vstup do konania – existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Odporca, Ing. I. Š., ani M. Č. sa k podaným odvolaniam nevyjadrili.

IV.**Právne názory odvolacieho súdu**

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po zistení, že odvolania boli podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o uznesenie, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniam navrhovateľov nebolo možné priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p.

Podľa § 93 O. s. p. sa môže ako vedľajší účastník popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. (ods. 1)

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh. (ods. 3)

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. (ods. 4)

Predmetom odvolacieho konania v preskúvanom prípade bolo uznesenie krajského súdu o pripustení pristúpenia vedľajších účastníkov na strane odporcu Ing. I. Š. a M. Č. a nepripustení U. do konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 23Sp/35/2010 o preskúmanie rozhodnutia č. V 1147/2004 zo dňa 26.04.2010, ktorým odporca zamietol návrh na vklad vlastníckeho práva k pozemku parc. C-KN č. X. a C-KN č. X., k.ú. O., na základe kúpnej zmluvy zo dňa 29.12.2004, uzavretej medzi navrhovateľom v 1. rade ako predávajúcim a navrhovateľom v 2. rade ako kupujúcim.

Krajský súd správne poukázal na nevyhnutný predpoklad pre pripustenie vedľajšieho účasti, ktorým je právny záujem účastníka na výsledku konania. O právny záujem

takéhoto účastníka ide vtedy, ak by bolo jeho právne postavenie výsledkom konania ovplyvnené. V predmetnej právnej veci by mohlo byť postavenie Ing. I. Š. a M. Č. ovplyvnené výsledkom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu, vydaného v rámci vkladového konania, pretože tieto fyzické osoby sú zároveň osobami domáhajúcimi sa v rámci reštitučného konania vedeného podľa zákona č. 229/1991 Zb. vydania nehnuteľnosti (resp. poskytnutia náhrady za nehnuteľnosť), ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy, uzatvorenej medzi navrhovateľmi.

Odvolacie dôvody navrhovateľov tak nepovažoval odvolací súd za relevantné vzhľadom na preukázaný stav veci. Dôvodom pribratia Ing. I. Š. a M. Č. ako vedľajších účastníkov do konania bola existencia ich právneho záujmu na výsledku tohto konania, ktorá je nespochybniteľná. Odvolací súd považoval zároveň za potrebné upozorniť na skutočnosť, že v tomto konaní sa súdy v žiadnom prípade nemôžu zaoberať (tak, ako to žiadali navrhovatelia) skúmaním skutočností, či v prebiehajúcim reštitučnom konaní môžu dotknuté osoby nadobudnutie vlastníctva predpokladať. Toto je predmetom osobitných konaní. V preskúmanom konaní postačuje existencia právneho záujmu, ktorá bola preukázaná tým, že predmet vkladového konania a reštitučného konania je totožný.

Odvolací súd nesúhlasil s názorom navrhovateľov, že z uznesenia sp. zn. 8Sž/43/2007 vyplýva záver, že základným predpokladom v danom prípade by malo byť, aby vedľajší účastník bol takýmto účastníkom už v konaní, v ktorom bolo vydané preskúmané rozhodnutie. Tento názor z uvedeného uznesenia nevyplýva, o čom svedčí aj právna veta tohto judikátu: *„K vstupu tretej osoby do konania ako vedľajšieho účastníka môže dôjsť z vlastnej iniciatívy tejto osoby alebo na výzvu niektorého účastníka vykonanú prostredníctvom súdu. Prípustnosťou vedľajšieho účasti v konaní sa súd zaoberá až po tom, čo ten, ku ktorému sa účastník pridružil alebo jeho odporca, namietne neprípustnosť takéhoto postupu.“*

K námietke navrhovateľov, že použitie inštitútu vedľajšieho účasti v konaní podľa V. časti O. s. p. nie je možné, poukázal odvolací súd na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 57/2011 zo dňa 12.05.2011, v ktorom ústavný súd konštatoval, že pokiaľ osoba *„preukáže, že má právny záujem na jeho výsledku, môže sa zúčastniť konania v správnom súdnictve ako vedľajší účastník za podmienok ustanovených*

v § 93 v spojení s § 246c OSP (porov. Števček, M., Ficová, S. a kol.: *Občiansky súdny poriadok. Komentár. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck 2009. s. 733*)⁴.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa na základe uvedeného v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu, dôvody v ňom uvedené si osvojil s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a § 93 O. s. p. a uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 23Sp/35/2010-374 zo dňa 08.08.2011 v napadnutej časti potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. a § 250l ods. 2 O. s. p.

Uvedený záver odvolacieho súdu nadväzuje aj na predchádzajúcu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie vo veci sp. zn. 1Sžr/155/2011 zo dňa 14.02.2012, sp. zn. 1Sžr/89/2011 zo dňa 17.01.2012 a sp. zn. 1Sžr/106/2011 zo dňa 27.03.2012), týkajúcu sa pripustenia pristúpenia vedľajšieho účastníka v správnom súdnictve.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. septembra 2012

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková